

Beslutad:	2020-01-28 § 3
Myndighet:	Socialnämnden
Diarienummer:	SN/2019:566-736
Ersätter:	Dnr 2008:17 - 736
Gäller för:	Socialkontoret
Gäller fr o m:	2020-02-17
Gäller t o m:	Tillsvidare
Dokumentansvarig:	Verksamhetschef Myndighet
Uppföljning:	Sker fortlöpande

Riktlinje för riksfärdtjänst

Bakgrund

Lag (1997:735) om riksfärdtjänst ger kommunerna ansvar för att personer med en stor och varaktig funktionsnedsättning ges förutsättningar att till motsvarande kostnader som andra göra privata resor i Sverige med ändamålet rekreation, fritidsverksamhet eller enskild angelägenhet. Kommunens ansvar består i att ersätta den enskilde för den merkostnad som uppstår för resan på grund av funktionsnedsättningen.

Lagens formulering innebär att kraven för tillstånd till riksfärdtjänst är högre än för färdtjänst. Lagen anger ingen skyldighet för kommunen att anordna transporten.

Denna riktlinje gäller för

För handläggare av riksfärdtjänst.

Detta ska uppnås

Vad är riksfärdtjänst?

Den allmänna kollektivtrafiken i Sverige utgörs av ett flertal olika transportsätt som är olika väl anpassade för personer med funktionshinder.

Tillgänglighetsanpassningen av offentliga platser fortgår i samhället. Många tågstationer och flygplatser är idag väl anpassade för personer med till exempel synnedsättningar eller rörelsehinder avseende både den fysiska miljön och den service som erbjuds i form av bland annat ledsagning.

För dem som till följd av stort och varaktigt funktionshinder måste resa på ett särskilt kostsamt sätt finns riksfärdtjänst. Att det ska föreligga ett stort funktionshinder tolkas så att enbart hög ålder, mindre funktionshinder, rädsla och allmänna svårigheter att använda den reguljära kollektivtrafiken inte räcker för att vara berättigad riksfärdtjänst.

Resa med riksfärdtjänst medges med det färd sätt som med hänsyn till brukarens funktionsnedsättning är det minst kostsamma för kommunen.

Resa med riksfärdtjänst medges inte om stat, kommun eller region av någon anledning betalar för resan eller om resan företas i tjänsten. Riksfärdtjänst medges inte för resor till och från skola, arbete, sjukvård eller medicinsk behandling.

Undantag från ovanstående är resa i syfte att fullgöra förtroendeuppdrag i en förening, t ex en handikappförening. Förtroendeuppdrag i en förening ska betraktas som en privat resa och är inom ramen för lagen om riksfärdtjänst. Detta gäller dock inte förtroendeuppdrag i fackliga föreningar, då dessa har tydlig anknytning till den enskildes arbete (HFD mål nr. 4942-10). Är syftet med resan arbete medges inte detta och bekostas därmed inte inom ramen för riksfärdtjänst.

Riksfärdtjänst medges inte för att allmänna kommunikationer avgår för sällan eller vid fel tid. Inte heller medges riksfärdtjänst för resa med privatbil, hyrt fordon eller som ersättning till en person som transporterar brukaren.

Resans ändamål ska vara rekreation, fritidsverksamhet eller enskild angelägenhet exempelvis bröllop, begravning, barndop, födelsedagsfest, nära anhörigs sjukdom) och ska ske från en kommun till en annan inom Sverige. Gällande riksfärdtjänstresa i samband med flytt måste detta bedömas i det enskilda fallet.

Tillstånd

Rätt till riksfärdtjänst har den som är folkbokförd i Strängnäs kommun och som på grund av en stor och varaktig funktionsnedsättning (minst sex månader) är i behov av personligt stöd, hjälpmedel eller resa med annat färd sätt för att genomföra resan. Den eventuella merkostnad som uppstår för resan på grund av funktionsnedsättningen ger rätt till resa med riksfärdtjänst om övriga kriterier enligt lag uppfylls.

Reglerna om återkallelse av tillstånd finns i 9 § i lagen om riksfärdtjänst. Där anges att ett beviljat tillstånd för riksfärdtjänst kan återkallas om förutsättningarna för tillståndet inte längre finns. Tillståndet kan också återkallas om tillståndsinnehavaren gjort sig skyldig till allvarliga eller upprepade överträdelser av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänst.

Riksfärdtjänst för barn

Om sökanden är under 18 år görs prövning i förhållande till barn i motsvarande ålder utan funktionshinder.

Avgörande är huruvida barnets svårigheter att resa med allmänna kommunikationer, 2:a klass tåg eller motsvarande, i huvudsak beror på funktionshinder eller ålder. Är svårigheterna huvudsakligen beroende på funktionshinder medges barnet riksfärdtjänst, oavsett det faktum att barnet i vuxens sällskap skulle kunna resa med allmänna kommunikationer, och oavsett ålder. Det är således funktionshindret, och inte huruvida barnet kan eller inte kan resa i vuxens sällskap, som avgör barnets rätt till riksfärdtjänst.

Val av färdmedel

Med färdmedel avses vilket färdmedel som får användas men också regler för samåkning. Färdmedel medges utifrån bedömningen av brukarens behov och med billigast möjliga färdmedel.

Hjälpmedel

För vissa brukare är det nödvändigt att ha hjälpmedel med sig för att kunna genomföra själva resan, till exempel rullstol eller ledarhund. Med hjälpmedel menas personligt förskrivna hjälpmedel som behövs för att genomföra själva resan.

Ledsagare/ medresenär

Ledsagare kan medges under förutsättning att detta anses nödvändigt för resans genomförande. Avgift tas inte ut för ledsagare.

Personer som inte är ledsagare men som medföljer på resan kallas medresenär och reser till samma kostnad som den riksfärdtjänstberättigade.

Husdjur

Vid resa med allmänna kommunikationer gäller reseföretagets bestämmelser. Det är tillåtet att medta djur i resa med taxi eller specialfordon om detta bedöms behövas utifrån funktionsnedsättningen, exempelvis ledarhund, samt om djuret är litet och kan transporteras i bur.

Samåkning

Resorna samordnas vilket innebär att brukaren måste beräkna extra tid för det på grund av samåkning med andra riksfärdtjänstresenärer.

Egenavgift

Avgiften motsvarar normala resekostnader med allmänna färdmedel för den aktuella resan och betalas direkt till reseföretaget

Uppföljning av riktlinje

Upprättaren bevakar och initierar vid behov en revidering. En gång per år kontrolleras innehållet av upprättare och granskare. Revideringsdatum ändras därefter oavsett om förändringar i texten skett.